

Očkovanie

pre deti vo veku
18 mesiacov

immunisation

the safest way to protect your child

Od roku 2026

Vakcína DTaP/IPV/Hib/HepB (6 v 1)

Dieťa sa očkuje vakcínou DTaP/IPV/Hib/HepB, keď má 8, 12 a 16 týždňov.

Vakcína 6 v 1 chráni pred 6 rôznymi chorobami:

- záškrt
- tetanus
- čierny kašeľ
- detská obrna
- haemophilus influenzae typ b (Hib)
- hepatitída B

**Vaše dieťa by malo dostať štvrtú dávku
6-v-1 vakcíny vo veku 18 mesiacov
(spolu s druhou dávkou MMRV).**

Toto pomôže predĺžiť ochranu pred týmito chorobami až do ďalšej dávky očkovania, ktorá sa má podať približne vo veku 3 rokov a 4 mesiacov.

Účinnosť vakcíny DTaP/IPV/Hib/HepB (6-v-1)

Štúdie ukázali, že vakcína 6 v 1 je veľmi účinná pri ochrane dojčiat pred týmito šiestimi závažnými chorobami.

Na predĺženie ochrany do dospelosti sú potrebné ďalšie dávky. Štyri vakcíny v jednej vakcíne podávanej vo veku 3 rokov a 4 mesiacov pomôžu predĺžiť ochranu pred tetanom, záškrtom, detskou obrnou a čiernym kašľom počas školy. Očkovanie podané vo veku 14 rokov im pomôže ochrániť sa pred záškrtom, tetanom a detskou obrnou v dospelosti.

Záškrt

Záškrt je vážna choroba, ktorá často začína bolesťou hrdla a rýchlo môže spôsobiť problémy s dýchaním. Môže poškodiť srdce a nervový systém a vo vážnych prípadoch je smrteľná. Pred zavedením očkovania proti záškrtu sa v Severnom Írsku vyskytovalo až 1 500 prípadov záškrtu ročne.

Tetanus

Tetanus je ochorenie postihujúce nervový systém, ktoré môže viesť k svalovým kŕčom, spôsobiť problémy s dýchaním a môže byť smrteľné. Je spôsobený baktériami, ktoré sa do tela dostanú z pôdy a hnoja cez otvorené rany a popáleniny. Tetanus sa nemôže prenášať z osobu na osobu.

Čierny kašeľ

Čierny kašeľ spôsobuje neprestávajúci kašeľ a dusenie, čo vedie k tomu, že sa ťažko dýcha. Môže trvať 10 týždňov. Táto choroba predstavuje najväčšie riziko pre deti mladšie ako 1 rok. Pre tieto deti je choroba veľmi vážna a môže byť smrteľná. U starších detí to zvyčajne nie je také vážne.

V roku 2024 bolo hlásených viac ako 3 000 potvrdených prípadov čierneho kašľa. Tento nedávny nárast prípadov zdôrazňuje, aké dôležité je zabezpečiť, aby dieťa dostalo všetky plánované vakcíny.

Detská obrna

Pólio je vírus, ktorý napáda nervový systém a môže paralyzovať svaly. Ak detská obrna postihne hrudné svaly alebo mozog, môže byť smrteľná.

Pred zavedením vakcíny proti detskej obrne sa v Severnom Írsku každoročne vyskytlo až 1 500 prípadov paralýzy spôsobenej detskou obrnou.

Hib

Hib je infekcia spôsobená baktériou *Haemophilus influenzae* typu b. Môže viesť k mnohým závažným ochoreniam, ako je otrava krvi (sepsa),

zápal pľúc a meningitída. Vakcína proti Hib chráni dieťa iba pred typom meningitídy spôsobenej baktériou *Haemophilus influenzae* typu b – nechráni pred žiadnymi inými príčinami meningitídy.

Všetky tieto choroby môžu viesť k smrti, ak sa neliečia rýchlo. Pred zavedením vakcíny proti Hib sa u malých detí ročne vyskytovalo približne 800 prípadov Hib. Od zavedenia vakcíny klesol počet detí mladších ako 5 rokov s Hib o 99 %.

Hepatitída B

Hepatitída B je infekcia pečene spôsobená vírusom hepatitídy B. U detí môže infekcia pretrvávať mnoho rokov a niekedy môže viesť ku komplikáciám, ako je zjazvenie pečene (cirhóza) alebo rakovina pečene.

Hoci je počet detí infikovaných vírusom hepatitídy B v Spojenom kráľovstve nízky, očkovanie proti hepatitíde B sa poskytuje dojčatám s vysokým rizikom vzniku infekcie od infikovaných matiek od 80. rokov 20. storočia. V októbri 2017 bola do bežného očkovacieho programu pridaná vakcína proti hepatitíde B, aby všetky deti mohli mať úžitok z ochrany pred týmto vírusom.

Štyri dávky 6-v-1 vakcíny poskytnú dlhotrvajúcu ochranu pred infekciou hepatitídou B, ale nie pred inými formami hepatitídy.

Ako sa vakcína podáva?

Vakcína sa injekčne aplikuje do svalu stehna alebo hornej časti ramena.

Vedľajšie účinky vakcíny 6 v 1

U dieťaťa sa môžu vyskytnúť niektoré z nasledujúcich vedľajších účinkov, ktoré sú zvyčajne mierne:

- začervenanie, opuch alebo citlivosť v mieste vpichu injekcie
- nepokoj až 48 hodín po injekcii
- mierna horúčka
- malá hrčka v mieste vpichu; môže pretrvávajúť niekoľko týždňov, ale postupne zmizne

Ak si myslíte, že vaše dieťa malo akúkoľvek inú reakciu na vakcínu 6 v 1 a máte z toho obavy, poraďte sa so svojím lekárom, zdravotnou sestrou alebo terénnym zdravotným pracovníkom.

Vakcína MMRV

Ak je dieťa očkované podľa aktuálneho očkovacieho kalendára (narodené 1. januára 2025 alebo neskôr), malo by dostať prvú dávku MMRV vakcíny hneď po prvých narodeninách súčasne s očkovaním proti MenB a PCV. Druhá (a posledná) dávka sa podáva vo veku 18 mesiacov spolu s vakcínou 6 v 1.

Vakcína MMRV chráni vaše dieťa pred osýpkami, mumpsom, rubeolou (nemeckými osýpkami) a ovčimi kiahňami. Varicela je vírus, ktorý spôsobuje ovčie kiahne.

Ak sa dieťa **narodilo medzi 1. júlom 2024 a 31. decembrom 2024**, a dostalo vakcínu MMR hneď po prvých narodeninách, ponúkne mu dávku MMRV vo veku 18 mesiacov a ďalšiu dávku MMRV vo veku 3 rokov a 4 mesiacov.

Toto má poskytnúť úplnú ochranu pred ovčimi kiahňami (varicela). Očkovanie 3 vakcínami MMR nepredstavuje žiadne bezpečnostné riziká.

Typy vakcíny MMRV

Vakcína MMRV obsahuje oslabené verzie živých vírusov osýpok, mumpsu, rubeoly a ovčích kiahní. Keďže vírusy sú oslabené, ľudia, ktorí boli zaočkovaní, nemôžu nakaziť iných ľudí.

V Severnom Írsku máme 2 vakcíny MMRV. Obe vakcíny fungujú veľmi dobre. Jedna z vakcín obsahuje bravčovú želatínu (želatína získaná z ošípaných). Ak by ste uprednostnili, aby dieťa dostalo vakcínu, ktorá neobsahuje bravčovú želatínu, poraďte sa so svojou zdravotnou sestrou alebo lekárom.

Ako sa vakcína podáva?

Vakcína sa injekčne aplikuje do svalu stehna alebo hornej časti ramena.

Účinnosť vakcíny

Od zavedenia očkovania MMR v roku 1988 klesol počet prípadov osýpok, mumpsu a rubeoly na extrémne nízku úroveň. Očakáva sa, že s novým pridaním zložky proti ovčím kiahňam sa výrazne zníži počet prípadov ovčích kiahní pozorovaných v detstve. Program zníži počet prípadov závažných ovčích kiahní, súvisiacich komplikácií a hospitalizácií.

Osýpky

Osýpky spôsobuje veľmi nákazlivý vírus. Skoro každá infikovaná osoba bude mať vysokú horúčku, vyrážky a bude sa zle cítiť. Deti často ležia v posteli približne 5 dní a môžu byť mimo školy aj 10 dní. Dospelí budú chorí pravdepodobne dlhšie.

Nie je možné povedať, koho osýpky vážne postihnú. Približne každý piaty človek s osýpkami pôjde do nemocnice. Medzi komplikácie osýpok patria infekcie dýchacích ciest, záchvaty, encefalitída (infekcia mozgu) a poškodenie mozgu. Vo vážnych prípadoch sú smrteľné.

Pred zavedením očkovania proti osýpkam v roku 1968 sa v epidemických rokoch vyskytlo približne 500 000 prípadov a 100 úmrtí. V roku 1987 (rok pred zavedením vakcíny MMR vo Veľkej Británii) sa osýpkami nakazilo 86 000 detí a 16 z nich zomrelo.

Osýpky sú jednou z najnákazlivejších chorôb na svete. Kašeľ alebo kýchanie infikovanej osoby môže vírus osýpok ľahko šíriť. Ak dieťa nie je chránené, riziko nákazy osýpkami je extrémne vysoké, ak sa priblíži k niekomu, kto osýpky má alebo sa choroba u neho vyvíja.

Mumps

Mumps je spôsobený vírusom, ktorý vedie k horúčke, bolesti hlavy, opuchnutým žľazám na tvári, krku a čeľusti. Môže to mať za následok trvalú hluchotu, vírusovú meningitídu (infekcia mozgovej výstelky) a encefalitídu. V ojedinelých prípadoch spôsobuje bolestivý opuch semenníkov u mužov a vaječníkov u žien. Mumps trvá približne

7 až 10 dní. Pred zavedením vakcíny MMR bolo v Spojenom kráľovstve hospitalizovaných kvôli mumpsu približne 1 200 ľudí ročne. Mumps sa šíri podobne ako osýpky a je tak infekčný ako chrípka.

Rubeola

Rubeola je vírusové ochorenie. U detí je zvyčajne mierne a môže zostať nepovšimnuté. Spôsobuje krátkodobé vyrážky, opuchnuté uzliny a bolesť v hrdle.

Keď tehotná žena dostane rubeolu, môže to ovplyvniť jej nenarodené dieťa a spôsobiť vážne poškodenie zraku, sluchu, srdca a mozgu. Toto ochorenie sa volá syndróm kongenitálnej rubeoly (CRS). Infekcia počas prvých troch mesiacov tehotenstva poškodí nenarodené dieťa v 9 z 10 prípadov.

Počas 5 rokov pred zavedením vakcíny MMR sa v Spojenom kráľovstve narodilo približne 43 detí ročne s kongenitálnym syndrómom rubeoly.

Rubeola sa šíri podobne ako osýpky a mumps a je tak infekčná ako chrípka.

Varicela

Varicela (bežne známe ako ovčie kiahne) je veľmi infekčné ochorenie spôsobené vírusom. Kiahne sú veľmi časté a postihujú väčšinu detí počas detstva, hoci sa ňou môžu prvýkrát nakaziť v akomkoľvek veku. Ochorenie môže byť závažnejšie u dospelých, najmä u tehotných žien a osôb s oslabeným imunitným systémom. Prenáša sa priamym kontaktom medzi ľuďmi alebo nepriamo vzduchom kvapôčkovou infekciou.

Väčšina prípadov ovčích kiahní u detí je relatívne mierna a ochorenie prebehne bez potreby lekárskej starostlivosti, aj keď väčšina detí sa niekoľko dní necíti dobre a vynechá 5 alebo viac dní zo školy alebo škôlky. Rodičia si možno budú musieť vziať voľno z práce, aby sa o nich mohli starať.

U niektorých detí však ovčie kiahne vedú ku komplikáciám vrátane bakteriálnej infekcie kožných lézií (vyrážky) a v zriedkavých prípadoch k encefalitíde (opuch mozgu), pneumonitíde (infekcia pľúc) a mozgovej príhode. Tieto komplikácie môžu viesť k hospitalizácii a veľmi zriedkavo môžu viesť k úmrtiu.

Po očkovaní vakcínou MMRV

MMRV obsahuje 4 samostatné vakcíny v jednej injekcii. Vakcíny účinkujú v rôznych časoch. Približne 5 až 11 dní po očkovaní sa u niektorých detí objaví horúčka, vyrážka podobná osýpkam a prestane im chutiť, pretože začne účinkovať zložka vakcíny proti osýpkam.

Zriedkavo, približne 3 týždne po injekcii, sa u dieťaťa môžu objaviť príznaky podobné mumpsu (horúčka a opuchnuté uzliny), keď začne účinkovať časť MMRV proti mumpsu.

Zriedkavo sa môže do 6 týždňov po očkovaní objaviť vyrážka v podobe malých, modrinám podobných škvrín, zvyčajne spôsobená častou proti osýpkam alebo rubeole. Ak sa to objaví, vezmite dieťa k lekárovi.

Po očkovaní sa v blízkosti miesta vpichu môže objaviť mierna vyrážka podobná ovčím kiahňam, ale môže sa objaviť aj inde. Táto vyrážka nevyžaduje liečbu a sama odznie. Ak sa u vášho dieťaťa objaví vyrážka, preventívne sa vyhnite blízkeho kontaktu s ľuďmi, ktorí sú náchylnejší na infekciu ovčimi kiahňami, ako sú ľudia s oslabeným imunitným systémom, tehotné ženy, ktoré nikdy nemali ovčie kiahne a novorodenci, ktorých matky nemali ovčie kiahne. Šanca nakaziť sa ovčimi kiahňami z tejto vyrážky po očkovaní vakcínou MMRV je však extrémne nízka.

Približne 1 z 1 000 dostane záchvat spôsobený vysokou teplotou (informácie o liečbe horúčky nájdete na strane 18). Neexistujú žiadne dôkazy o tom, že by to spôsobovalo dlhodobé problémy. U dieťaťa, ktoré má osýpky, je päťkrát väčšia pravdepodobnosť, že dostane záchvat v dôsledku ochorenia (5 z 1 000).

Vakcíny môžu tiež spôsobiť alergické reakcie. Tieto sú veľmi zriedkavé, menej ako 1 z milióna očkovaní. Hoci závažné alergické (anafylaktické) reakcie sú v prípade výskytu znepokojujúce, ľudia, ktorí vykonávajú očkovanie, sú vyškolení na zvládanie anafylaktických reakcií a liečba povedie k rýchlemu a úplnému uzdraveniu.

Zriedkavo sa u detí môže po očkovaní MMRV vyvinúť encefalitída (opuch mozgu). Ak však neočkované dieťa dostane osýpky, je oveľa vyššia pravdepodobnosť vzniku encefalitídy.

Vedľajšie účinky po druhej dávke sú ešte menej časté a zvyčajne miernejšie.

Očkovanie je najbezpečnejší spôsob ochrany vášho dieťaťa

Alergia na vajcia

MMRV vakcínu môžu dostať deti, ktoré majú silnú alergiu (anafylaktickú reakciu) na vajcia. Vakcína MMRV sa pestuje na kuracích bunkách, nie na vaječnom bielku alebo žĺtku, preto sa ukázalo, že následné závažné reakcie po očkovaní sú veľmi zriedkavé. Ak máte akékoľvek otázky, obráťte sa na svojho lekára, zdravotnú sestru alebo terénneho zdravotného pracovníka.

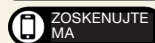
Obavy z preťaženia imunitného systému vášho dieťaťa

Podanie vakcíny MMRV vášmu dieťaťu spolu s ďalšími vakcínami podanými v rovnakom veku nepreťažší jeho imunitný systém.

Od narodenia imunitný systém chráni deti pred baktériami, ktoré ich obklopujú. Bez tejto ochrany by sa dojčatá nedokázali vyrovnáť s desiatkami tisíc baktérií a vírusov, ktoré pokrývajú ich pokožku, nos, hrdlo a črevá. Táto ochrana pretrváva po celý život.

Teoreticky by dieťa mohlo účinne reagovať na približne 10 000 vakcín naraz. Imunitný systém dieťaťa si dokáže a ľahko poradí s MMRV a ďalšími dôležitými vakcínami podávanými súčasne.

Rodičia a opatrovníci môžu nahlásiť vedľajšie účinky vakcín a liekov prostredníctvom schémy žltej karty.

Chodte na mhra.yellowcard.gov.uk alebo zavolajte na linku Žltej karty na čísle **0800 731 6789**. Môžete tiež použiť QR kód alebo si stiahnuť aplikáciu Žltá karta.

Obavy z toho, že vaše dieťa bude rozrušené po dvoch injekciách

Vaše dieťa môže chvíľu plakať, ale obvykle sa dieťa v náručí o chvíľu upokojí. Je naozaj dôležité podporovať budovanie imunity dieťaťa.

Vedľajšie účinky

Niektoré deti budú mať po injekcii vedľajšie účinky. Tieto zahŕňajú:

- začervenanie, opuch alebo citlivosť v mieste vpichu injekcie (toto pomaly samo od seba vymizne)

- podráždená nálada a mrzutosť
- teplota (horúčka)

Horúčka

Horúčka je telesná teplota vyššia ako 37,5 °C.

Horúčky sú u malých detí bežné, ale obvykle majú mierny priebeh. Ak je tvár dieťaťa na dotyk horúca, lesklá alebo začervenaná, môže mať horúčku.

Skontrolujte teplotu teplomerom.

Liečba a prevencia horúčky

Ako udržiavať nižšiu telesnú teplotu u dieťaťa:

- nedajte mu príliš veľa oblečenia alebo prikrývk
- dajte mu dostatočné množstvo chladných nápojov.

Dávka tekutého paracetamolu pre dojčatá môže pomôcť znížiť horúčku. Veľmi pozorne si prečítajte a dodržiavajte pokyny na fľaši. Ak je potrebné, dajte mu druhú dávku štyri až šesť hodín neskôr.

Pamätajte, že nikdy nepodávame liečivá, ktoré obsahujú aspirín deťom, ktoré sú mladšie ako 16 rokov.

Iné stavy a alergie

Astma, ekzém, senná nádcha, potravinové intolerancie a alergie nebránia očkovaniu dieťaťa v rámci očkovacieho programu pre deti. Ak máte akékoľvek otázky, obráťte sa na svojho lekára, zdravotnú sestru alebo terénneho zdravotného pracovníka.

Dôvody, prečo vaše dieťa nemusí byť očkované

Je veľmi málo dôvodov, pre ktoré by deti nemali byť očkované. Očkovat' by sa nemali deti, ktoré mali potvrdenú anafylaktickú reakciu na predchádzajúcu dávku očkovacej látky alebo na niektorú zo zložiek vakcíny. V prípade vakcín proti záškrtu, tetanu a detskej obrne (DTP) môže ísť o neomycín, streptomycín alebo polymixín B (antibiotiká, ktoré sa môžu do vakcín pridávať vo veľmi malých množstvách).

Deti s oslabenou imunitou

Vo všeobecnosti by deti, ktoré sú „imunosuprimované“ (majú oslabený imunitný systém), nemali dostávať živé vakcíny. Patria sem deti, ktoré majú ochorenia ovplyvňujúce ich imunitný systém, ako je primárna imunodeficiencia, alebo tie, ktoré podstupujú liečbu závažného ochorenia, ako je rakovina alebo sú po transplantácii. Primárne imunodeficiencie sú veľmi zriedkavé ochorenia, ktoré znamenajú, že ste náchylnejší na infekcie. Zvyčajne sú spôsobené chybným génom a diagnostikujú sa krátko po narodení.

Ak si myslíte, že sa to týka vášho dieťaťa, musíte to pred očkovaním oznámiť nášmu lekárovi, zdravotnej sestre alebo terénnemu zdravotnému pracovníkovi.

Nie sú iné dôvody, pre ktoré by deti nemali byť očkované.

Očkovací harmonogram pre deti

Tento harmonogram sa bude mierne líšiť pre deti narodené pred 31. decembrom 2024. Naskenujte QR kód alebo navštívte nidirect.gov.uk/childhood-immunisation pre viac informácií.

Očkovanie pre deti do jedného roka

8 týždňov

6 v 1

Rotavírus

MenB

12 týždňov

6 v 1

Rotavírus

MenB

16 týždňov

6 v 1

Pneumokoková vakcína

Očkovanie detí vo veku 18 mesiacov

18 mesiacov

6 v 1

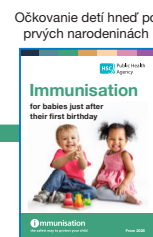
MMRV

1 rok (hneď po prvých narodeninách)

MMRV

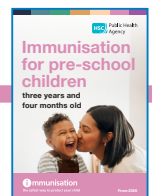
MenB

Pneumokoková vakcína

Očkovanie detí hneď po prvých narodeninách

Očkovanie detí predškolského veku vo veku troch rokov a štyroch mesiacov

3 roky a **4** mesiace

4 v 1

Chráňte dieťa pred chrípkou. Očkovanie pre batola alebo dieťa predškolského veku

2+ roky

Očkovanie detí proti chrípke (ročne)

Ak dieťa vynechalo niektorú z týchto vakcín, poraďte sa so svojím lekárom, zdravotnou sestrou alebo terénnym zdravotným pracovníkom. Ďalšie informácie o očkovaní nájdete na pha.site/vaccinations

6 v 1 chráni pred záškrtom, tetanom, čiernym kašľom, detskou obrnou, Hib a hepatitídou B

4 v 1 chráni pred záškrtom, tetanom, čiernym kašľom a detskou obrnou

Nezabudnite na predškolské očkovanie, keď bude mať dieťa 3 roky a 4 mesiace.

Ak chcete získať ďalšie informácie o očkovaní, navštívte

pha.site/vaccinations

alebo

www.nidirect.gov.uk/childhood-immunisation

Public Health Agency
12-22 Linenhall Street, Belfast BT2 8BS.
Tel: 0300 555 0114 (local rate).
www.publichealth.hscni.net

Find us on:

Táto publikácia je adaptáciou informácií pôvodne vypracovaných Agentúrou pre zdravotnú bezpečnosť v Spojenom kráľovstve a používa sa na základe licencie Open Government Licence v 3.0.